

**CENTRUL NAȚIONAL
DE EVALUARE
ȘI EXAMINARE**

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE
PE TOT PARCURSUL VIEȚII**

**MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

**CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE/ CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/ REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMĂ
PENTRU**

**TEHNICI CINEMATOGRAFICE ȘI DE TELEVIZIUNE
PROFESORI**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *TEHNOLOGICE* se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la concursul pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor vacante din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal”, în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidiscplinar, în concordanță cu standardele de pregatire profesională ;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;

- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza obiectivelor și competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline Tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinelor, cunoștințe de metodică disciplinelor;

- cunoașterea și utilizarea principalelor documente școlare reglatoare: standarde de pregătire profesională, planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a dezvoltărilor curriculare intra- și interdisciplinare;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient.

C. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINELOR TEHNOLOGICE

TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICĂ

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Componentele curriculumului școlar: curriculum național, planuri cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module, standarde de pregătire profesională, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
2. Proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: aprofundare/ extindere/ opțional ca disciplină nouă;
  - 2.1. Repere/ condiționări în elaborarea CDȘ/ CDL (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
  - 2.2. Modalități de adecvare a unui CDȘ/ CDL la grupuri țintă diferite;
  - 2.3. Obiectivele predării – învățării – evaluării la disciplinele CDȘ/ CDL din domeniul științei Informării;
  - 2.4. Obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice, unități de competență și competențe;
  - 2.5. Elaborarea obiectivelor operaționale;
3. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra-, inter-, pluri și transdisciplinare.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ

1. Metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare;
2. Utilizarea metodelor centrate pe elev, tehnicilor de învățare prin cooperare;
3. Forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;

4. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare;
  - 4.1. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;
  - 4.2. Tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor;
5. Selectarea metodelor optime în vederea formării gândirii critice și deprinderilor practice, formării gândirii tehnice și a dezvoltării simțului artistic/ estetic;
6. Mediul de instruire: mediul relațional și mediul comunicațional. Utilizarea Tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire;
7. Manifestarea unei conduite psihopedagogice inovative în plan profesional/ social;
8. Evaluarea procesului instructiv-educativ, a progresului și a rezultatelor școlare. Valorizarea muncii elevului;
9. Adoptarea de strategii didactice care să permită utilizarea eficientă a mijloacelor și a auxiliarelor didactice în procesul instructiv-educativ.

c. Managementul clasei

1. Rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea autonomiei elevilor în învățare (organizator, participant, membru al unei echipe, persoană resursă, facilitator, intermediar, evaluator etc.);
2. Organizarea activităților: crearea unui climat favorabil învățării, folosirea resurselor adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale sau colective); folosirea eficientă a timpului; forme de instruire (pe grupe, studiu individual, frontal etc.) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice; antrenarea persoanelor resursă din interiorul și din afara unității de învățământ în activitățile clasei; gestionarea situațiilor conflictuale.

d. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
2. Metode de evaluare: tradiționale și complementare (tipuri și caracterizare);
3. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
4. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
5. Construirea instrumentelor de evaluare
6. Erori de evaluare și modalități de minimizare a lor.

Bibliografie: DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICĂ

- 1 Cristea Sorin Studii de pedagogie generală. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004
- 2 Cristea Sorin Fundamentele pedagogiei Editura Polirom, Iași, 2010
- 3 Cucuș Constantin Pedagogie generală Editura Polirom, Iași 2006
- 4 Cucuș Constantin Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice Editura Polirom Iași, 2009
- 5 Dragomir Mariana Managementul activității didactice. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003.
- 6 Ionescu M. Didactica modernă Editura Dacia, Cluj, 1995.
- 7 Iucu Romiță Managementul și gestiunea clasei de elevi. Editura Polirom, Iași, 2000
- 8 Iucu Romiță Instruirea școlară Editura Polirom, Iași, 2001
- 9 Neacșu Ion Introducere în psihologia educației și a dezvoltării Editura Polirom, Iași, 2010
- 10 Neacșu Ion Instruire și învățare Editura Științifică, București, 1990.
- 11 Nicola I. Tratat de pedagogie școlară Editura Aramis, București, 2000
- 12 Pânișoară Ovidiu Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune eficientă. Editura Polirom Iași, 2003
- 13 Păun Emil Școala: abordare sociopedagogică Editura Polirom, Iași, 1999.
- 14 Stan Emil Managementul clasei Editura Aramis, colecția Educația XXI, 2005
- 15 Evaluarea curentă și examenele: Ghid pentru profesori. București: ProGnosis, 2001
- 16 Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative Editura Polirom, Iași, 2002
- 17 Curriculum național. Programe școlare pentru disciplinele tehnologice

18 Planurile-cadru, standarde de pregătire profesională

Competențe specifice

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice;
2. Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinelor tehnologice și problemele de învățare specifice domeniului de pregătire;
3. Realizarea corelațiilor intra, inter și pluridisciplinare a conținuturilor;
4. Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
5. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice;
6. Elaborarea, selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
7. Proiectarea și/ sau selectarea unor conținuturi pentru programele opționale sau curriculumul în dezvoltare locală de tipul aprofundare/ extindere/ opțional ca disciplină nouă;
8. Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
9. Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată;
10. Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
11. Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

D. TEME DE SPECIALITATE

1. Repere ale dezvoltării tehnologiei audiovizuale

- 1.1. Repere ale dezvoltării tehnologiilor de comunicare audio-vizuală.
- 1.2. Coexistența imaginii fotografice argintice și magnetice în fotografie, cinematografie și televiziune.
- 1.3. Folosirea tehnicilor video-electronice în producția de filme cinematografice.
- 1.4. Transpunerea imaginii de film pe suport magnetic.
- 1.5. Transferul imaginii magnetice pe pelicula cinematografică.

2. Înregistrarea și redarea electronică a imaginilor cinematografice

2.1. Bazele psihofiziologice ale percepției mișcării cinematografice.

2.2. Procesul fotografic - baza realizării imaginii cinematografice.

2.3. Etapele tehnologice de realizare a filmelor.

2.4. Tehnica filmării și aparatura.

2.5. Formate și sisteme de cinema.

2.6. Compatibilitatea cadrelor cinematografice și de televiziune.

3. Pelicula cinematografică și prelucrarea ei

3.1. Structura și clasificarea peliculelor cinematografice.

3.2. Proprietățile peliculelor cinematografice.

4. Înregistrarea și redarea imaginilor de televiziune.

4.1. Avantajele și dezavantajele sistemului de înregistrare și redare a imaginii pe suport magnetic.

4.2. Principiile înregistrării magnetice a imaginii.

4.3. Echipamente de înregistrare și redare a imaginii magnetice.

4.4. Banda video: structură și proprietăți.

4.5. Tehnica videocaptării.

4.6. Procese de postprocesare a imaginilor TV.

4.7. Particularitățile și avantajele televiziunii electronice.

5. Înregistrarea și redarea sunetului în cinematografie și televiziune

5.1. Sisteme de înregistrare și redare a sunetului în cinematografie și televiziune.

5.2. Principiile înregistrării și redării sunetului pe cale optico-fotografică.

5.3. Principiile înregistrării și redării magnetice a sunetului.

5.4. Echipamente de înregistrare, post-procesare și redare a sunetului.

5.5. Tehnologii de înregistrare a sunetului de film.

5.6. Stereofonia digitală.

6. Aspecte ale artei cinematografice și de televiziune

6.1. Limbajul foto - cinematografic și de televiziune.

6.2. Caracterul dual al cinematografiei și televiziunii de artă și tehnică.

6.3. Limbajul cinematografic. Mijloace specifice de exprimare în film (montajul).

6.4. Curente cinematografice.

7. Cinematograful –baza de realizare a spectacolului cinematografic

7.1. Proiecția cinematografică. Aparatură și dispozitivele auxiliare.

7.2. Sala de cinema. Cerințe acustice și de vizibilitate.

7.3. Calitatea spectacolului cinematografic. Caracteristicile tehnice ale calității spectacolului.

7.4. Proiecția imaginilor electronice pe ecran mare.

8. Exploatarea și conservarea filmelor

8.1. Uzura filmelor. Factorii mecanici, fizici și chimici care distrug pelicula.

8.2. Condițiile optime de păstrare a peliculei, a benzilor magnetice și a suportului electronic.

8.3. Perspectiva păstrării filmelor pe alți purtători.

9. Formarea și obținerea imaginii fotografice

9.1. Noțiuni generale despre lumina, culoare, compoziție, unghiulație și mișcări de aparat.

9.2. Legile și principiile fundamentale ale opticii fotografice.

9.3. Etapele obținerii imaginii fotografice.

9.4. Materiale fotosensibile folosite în fotografie.

9.5. Aparatul de fotografiat. Părțile componente și rolul lor funcțional.

9.6. Echipamente și dispozitive auxiliare ale aparatului de fotografiat.

9.7. Fotografia digitală.

10. Tehnica fotografierii

10.1. Alegerea aparatului și a materialului fotosensibil.

10.2. Reguli de stabilire a punctului de stație.

10.3. Tehnica iluminării cadrului.

10.4. Tehnica fotografierii cu blitzul.

10.5. Stabilirea parametrilor de expunere.

10.6. Stabilirea planului de claritate și a profunzimii planului de claritate.

10.7. Folosirea filtrelor în fotografie.

10.8. Particularitățile fotografierii diverselor tipuri și genuri de fotografie.

10.9. Tehnici speciale de fotografiere. Macro și microfotografia. Fotografierea în zonele invizibile ale spectrului.

11. Obținerea imaginii fotografice color

11.1. Principiile realizării fotografiei în culori.

11.2. Materiale fotografice color. Structură și proprietăți.

11.3. Esența dezvoltării cromogene.

11.4. Sisteme de obținere a imaginilor fotografice color.

11.5. Temperatura de culoare și influența ei asupra reproducerii culorilor în fotografie.

11.6. Probleme ale expunerii materialelor fotografice color.

11.7. Denaturările de culoare și corecția lor.

12. Estetica imaginii fotografice

12.1. Conceptul de estetică a imaginii.

12.2. Limbajul de exprimare specific în fotografie și film. Sisteme de punctuație în limbajul cinematografic

12.3. Mijloace plastice expresive în fotografie.

13. Fotografia digitală

13.1. Principiile înregistrării imaginii digitale.

13.2. Camera digitală. Principalele părți componente. Tipuri de camere digitale. Performanțe.

13.3. Imaginea digitală. Rezoluția și claritatea ei.

13.4. Avantajele și limitele folosirii imaginii digitale.

13.5 Procesarea imaginii digitale. Echipamente de imprimare.

13.6. Transferul și stocarea imaginilor digitale.

Bibliografie:

1	Alexandrescu P., Petculescu Al.	Tehnica filmării și aparatura	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
2	Adair King J.	Fotografia digitală	Editura Tehnică, București, 2001
3	Burlacu V., Marin A. ș.a.	Tehnologia cinematografică	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974
4	Bistrițeanu D.	Filtre fotografice	Editura Tehnică, București, 1989
5	Drugă O., Murgu H.	Elemente de gramatică a limbajului audiovizual	Editura Fundației PRO, 2002
6	Lawsen J. H.	Film și creație	Editura Meridiane, 1968
7	Marin A., Burlacu V.	Tehnica înregistrării sunetului și aparatură	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
8	Marin A., D. Morozan, Stătescu V.	Tehnologia filmului	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
9	Marin A., Morozan D. ș.a.	Tehnica filmului de la A la Z	Editura Tehnică București 1979
10	Mociornița D.	Tehnica fotografică	Agenția de informații CAMI, 2000
11	Munteanu V.	Tehnologia prelucrării peliculei	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977

12	Nicolescu N. ș.a.	Tehnica proiecției cinematografice	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
13	Oteteșteanu M. ș.a.	Sisteme de înregistrare audio-video	Editura de Vest Timișoara, 1997
14	Radu Gh., Radu R.	Conservarea și regenerarea diafoto-filmelor	Editura Tehnică, București, 1981
15	Răduleț T.	Optica foto-cinematografică	Editura Tehnică, București, 1978
16	Răduleț O.,	Percepția imaginii cinematografice și de televiziune	Editura Printech, 2002
17	Sadoul G.	Istoria cinematografului mondial de la origini până în zilele noastre	Editura Științifică, București, 1961
18	Stanciu N. ș.a.	Tehnica imaginii în televiziune și cinematografie	Editura Tehnică, București, 1971
19	Manualele în vigoare		

Autori:

CIOBANU MARIANA VIOLETA - Colegiul Tehnic Media, București

OLTEANU MATEI - Colegiul Tehnic Media, București